

[Bertel Dahlgaard.]

gennemførte rationalisering følgende nedgang i arbejderantallet er imødegået ved, at de ledige for den væsentligste dels vedkommende har fået beskæftigelse indenfor andre arbejdsområder, så at arbejdsløsheden da i hvert fald er mindre end indenfor en række andre fag. Denne i overvejende grad af det mindre forbrug følgende modgang, som tekstilindustrien er ude for, mener man altså at skulle imødegå ved en kolossal forhøjelse af toldbeskyttelsen, først og fremmest indenfor de store forbrugsområder metervarer og klædningsstykker, hvorved prisniveauet hæves, hvad der yderligere vil nedsætte forbruget; samtidig hæves pristallet, hvilket igen øger omkostningerne for det øvrige erhvervsliv herunder eksporterhvervene, som netop i øjeblikket er af så afgørende betydning for valutasituationen.

Denne politik er så udfordrende, at det konservative folkeparti nødvendigvis må søge at camouflere den. I det hele har jeg vel lov at sige, at det konservative folkeparti i denne vinter og i denne sag har været underkastet en alvorlig spaltning med hensyn til partiets sjæleliv eller en krise i sin livsholdning, for at tale med det ærede medlem hr. Hvidberg. Når jeg har iagttaget partiets bevægelser i denne sag, er der ofte rundet mig et billede i hu, nemlig billedet af Kristian den Anden, da han hin nat krydsede over Lille-Bælt fra Melfar til Snoghøj, eller det var vel egentlig fra Hindsgavl til Høneborg — krydsede vel 20 gange i vinternattens mørke med tvivl i sjælen og splittet sind. Sådan har det konservative parti krydset i denne vinter vel 20 gange fra industri til handel, fra handel til industri i stedet for at søge at danne sig et samfundsmæssigt helhedssynspunkt i sagen. Jeg skal ikke videre udfylde dette billede, blot minde om Kristian den Andens skæbne.

Men hvordan mener man da at kunne camouflere det, der her foregår? Jo, siger man, de 30 mill. kr., som selve indførselstolden forhøjes med, kan man jo anvende til nedsættelse af omsætningsafgiften. Nu må man erindre, at omsætningsafgiften beregnedes at skulle indbringe 230 mill. kr. årlig. Det vil altså sige, at omsætningsafgiftens 15 pct. vil kunne nedsættes med

godt 1 pct. Det virker jo nærmest latterligt, og hele forhøjelsen af priserne på den indenlandske produktion vil overhovedet ikke blive berørt, selvfølgelig.

Så har man tilladt sig her i dag at fortælle os, at vi blot kan tiltræde toldlovsforslaget og så straks begynde aftrapningen af omsætningsafgiften. Jeg skal hertil sige et par ord, som forhåbentlig ikke kan misforstås. For det første gennemfører man selvfølgelig ikke som led i valutasaneringen en 2-årig afgift for derefter at ophæve den, når den halve tid er gået og valutasituationen endnu ikke er afklaret; men dernæst bør det konservative folkeparti ikke regne med, at der kan handles med os på den måde, at vi opgiver en midlertidig afgift, som skal afskaffes igen, for at få en permanent toldbeskyttelse til gengæld. Jeg ønsker derfor at sige til det konservative folkeparti — og jeg beder partiet lægge meget nøje mærke til det, jeg nu agter at sige — at partiet må være klar over, at det bærer det fulde ansvar for, at der nu lægges nye toldskatter ovenpå omsætningsafgiften, og at der hermed bydes ikke mindst handelen de hårdest tænkelige vilkår. Det radikale venstre erkendte, at omsætningsafgiften var en hård belastning for handelen, og kun den hårde nødvendighed, som valutasituationen skabte, kunne få det radikale venstre til at deltage deri. Jeg tror dog, at valutasituationens gunstige udvikling i tiden derefter har bevirket, at kun få ønsker de i fjor truffne foranstaltninger ugjorte. Men at øge denne belastning ved at lægge en høj toldbeskyttelse ovenpå havde jeg ikke tænkt mig muligheden af.

Der er dog i denne forbindelse en ting, som det forekommer mig handelen har krav på at kende. Jeg mener, at omsætningsafgiften til sin tid ikke kan bortfalde på een gang, men at det må ske gennem en aftrapning. Herom må der forhandles nærmere i det udvalg, der er nedsat til behandling af ændringer i omsætningsafgiften.

Til alt det, jeg her har nævnt, kommer nu imidlertid endnu et forhold, der kaster et blændende lys over det, der nu er ved at ske. Forhandlingerne i udvalget har klarlagt, at den toldbeskyttelse, der foreslås, på afgørende områder ligger langt over den svenske toldbeskyttelse for tilsvarende varer. Det sker på et tidspunkt, hvor den